

...

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.II.20.148/2022/7.

A tanács tagjai: Dr. Orosz Árpád a tanács elnöke

Dr. Kiss Gábor előadó bíró

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró

A felperes

A felperes képviselője:

Dr. Cséry Virág ügyvéd

Az alperes

Az alperes képviselője:

Dr. Szabados János jogtanácsos

A per tárgya: igénybevételi díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Törvényszék 1.Gf.20.299/2021/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pécsi Járásbíróság 9.P.22.192/2017/186.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Gf.20.299/2021/8. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A f-i – telekmegosztás folytán kialakított – 1. helyrajzi számú ipartelep megnevezésű ingatlan korábban az állam tulajdonában állt, azon mint telephelyen a B. Vállalat mint állami vállalat működött. Az ingatlanon szolgálati lakásokat is létesítettek, amelyek utóbb önálló ingatlanként lettek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezve.

[2] 1965-ben a gyártáshoz szükséges villamosenergiái szolgáltatásokat biztosító berendezéseket a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat (a továbbiakban: DÉDÁSZ) felújította. A felújítás tárgya az ingatlanon található 395 méter nagyfeszültségű és 63,8 méter kisfeszültségű vezetékhálózat és egy transzformátor-állomás volt. A felújítás során a régi transzformátor-állomás épületének a transzformátort befogadó és biztosító funkciója megszűnt, mert egy külső oszlopos transzformátort létesítettek. A DÉDÁSZ az 1965. augusztus 25-én kelt levelében tájékoztatta az ott működő állami vállalatot, hogy a 20 kV-os nagyfeszültségű vezetéket felújította, ennek során új faoszlopos transzformátor-állomás épült, a téglagyár fogyasztásmérése az új transzformátor-szekrényben történik. Ezért az új állomásból kiinduló kisfeszültségű elosztóhálózatot és a régi transzformátor-állomást „tulajdonjogilag” átadja. Egy „átadó-átvevő” megnevezésű okirat is készült, amelyben a sz-i téglagyár három kisfeszültségű kapcsolóberendezését és a transzformátor-állomást bruttó 17.436 forintban és 0,0638 km kf. hálózatot 7791 forint bruttó értékben határozták meg. A B. Vállalat mint átvevő igazolta, hogy a felsorolt állóeszközöket 1965. december 21-én átvette.

[3] Ezután 1967. február 4-én a B. Vállalat arról tájékoztatta a DÉDÁSZ sz-i üzemigazgatóságát, hogy csatoltan visszaküldi az összes állóeszköz átadás-átvételi formanyomtatványt és közölte, hogy a 17.436 forint bruttó értékű transzformátor átadását nem, csak a 0,0638 km kf. hálózat átadását kéri.

[4] A V. Kft. 1993-ban a B. Vállalat megbízásából nyilvános pályázatot hirdetett a vállalat téglagyárainak megvásárlására. A s-i téglagyárra a felperest hirdették ki nyertesként. A felperes 1993. december 17-én adásvételi szerződést írt alá vevőként a B. Vállalattal mint eladóval. Utóbbi a szerződésben rögzítettek szerint kijelentette, hogy a természetben a F. község külterületén lévő 2. helyrajzi számú 10 ha 4765 m² területű ipartelep terület és szántó megnevezésű, a 3. helyrajzi számú 2168 m² lakóház elnevezésű, a 3 helyrajzi számú 423 m² területű lakóház elnevezésű és a 4 helyrajzi számú 5.387 m² térmértékű telephely megnevezésű ingatlanok a kezelésében állnak, ezek tulajdonosa a Magyar Állam. A szerződés 2. pontja értelmében az eladó eladta a felperesnek a fenti ingatlanokat a vagyonértékelő által készített vagyonértékelésben megjelölt állóeszközökkel, műszaki berendezésekkel. A szerződéshez a vagyontárgyakat felsoroló mellékletet (vagyonértékelés) is csatoltak azzal, hogy azok a szerződés elválaszthatatlan részét képezik. Az Állami Vagyonügynökség az értékesítéshez a hozzájárulást megadta, az ingatlan-nyilvántartásba a felperes tulajdonjogát a perbeli ingatlanra bejegyezték.

[5] A vagyonértékelésben a 10. tétel alatt 6-45. leltári számon oszlopos trafót 70%-os állagban 195.000 forint vagyoni értékben, a 11. tételszám alatt 6-14. leltári számon villanyhálózatot 100 folyóméterben 100.000 forint vagyonértékben, 50%-os állagban, a 15. sorszám alatt a 6-15. leltári számon a transzformátorházat vagyoni érték nélkül sorolták fel.

[6] A vagyonértékelés energiagazdálkodási fejezete szerint a gyár a villamos energiát a DEDÁSZ közép feszültségű hálózatától kapta, a közép feszültségű állomáson 20,04 kV-os 1 db 250 kVA névleges teljesítményű transzformátor van, a szerződésben leköötött villamosteljesítmény pedig 250 kV/260 kVA. A ténylegesen igénybe vett és az áramszolgáltatóval szerződésileg leköötött teljesítmény a gyár üzemelése idején nappali időszakban 83-96%-os, a csúcsidején 100%-os volt. Az iratok között található építmény- és létesítménylista is, amelyben a trafóval kapcsolatban leírták, hogy az jó állapotú, vasbeton oszlopra szerelt transzformátor és kapcsolószekrényekből áll, amelyet 1984-ben aktiváltak, a villanyhálózat pedig 3 faoszlopra szerelt 100 m hosszúságú légvezeték.

[7] A szerződés megkötését követően a felperes továbbra is bérbe adta a S. Kft.-nek az ingatlant, amely azon továbbra is téglagyárat működtetett.

[8] A DEDÁSZ 2001. november és december hónapokban az ipartelep területén található fogyasztói hálózatot átépítette, a szabálytalan légvezetéseket és a világítótesteket elbontotta, azok helyébe újabbak lettek felszerelve. A 2001. november 22-én kelt tervegyeztetési jegyzőkönyv szerint a felperes úgy nyilatkozott, hogy a meglévő villamosteljesítményről nem mond le, az oszlopos transzformátor (OTR) teljes kapacitását a gyár igényének megfelelően a későbbiekben is biztosítani kell. Az OTR oszlopára közvilágítási testeket kértek elhelyezni. A műszaki átadás-átvétel 2002. május 15-én történt, a DEDÁSZ a használatba vétel és üzembehelyezési engedélyt megadta.

[9] Az alperes a transzformátor-állomásról egy kommunálisnak minősülő vezetékszakaszt, egy háromfázisú áramkört, 12 lakást és egy közvilágítási áramkört, valamint ipari ellátásként magát a téglagyárat látja el. A transzformátor teljesítménye 250 kVA, külön mérik az ipari és külön a kommunális fogyasztást. A transzformátor-állomást és a közép feszültségű leágazást 1984-ben áthelyezték, a téglagyár közepéről, annak a szélére.

[10] A felperes közvetlen szerződéses kapcsolatban nem volt az alperessel, az alperes és jogelődje mint energiaszolgáltató mindig az ingatlan bérletjével szerződött. Erre legutoljára 2009. július 1-jén került sor. A szerződés szerint az elosztói engedélyes kötelezettséget vállalt a szerződés szerinti villamosteljesítménynek a fogyasztási helyre, a megjelölt csatlakozási pontokig történő folyamatos szállítására, a fogyasztásmérő berendezések felszerelésére, folyamatos leolvasására és ellenőrzésére. A rendszerhasználó pedig a szerződés szerint köteles a villamos energiát a szerződés szerinti feltételekkel vételezni és a rendszerhasználati díjat rendszeresen megfizetni.

[11] A S. Kft. a felhasználói díj megfizetésével adós maradt, ezért az alperes 2011. augusztus 11-i hatállyal az áramszolgáltatást megszüntette. A rendelkezésre álló teljesítményt a továbbiakban nem vették igénybe, mert a cég kénysztörlesztés alatt állt, az alperes 2014. szeptember 29-i hatállyal törölte a rendelkezésre álló „teljesítményt”.

[12] Az alperes a perbeli villamoshálózaton 2014. november 17-én javítási munkákat végzett, ennek során az 59391 gyári számú, NA250/20 típusú, 1976-ban gyártott transzformátort kicserélte az ún. transzformátorház kivételével. A karbantartási munkák, valamint az új transzformátor díját a felperestől nem követelte. A leszerelésről szállítólevél, valamint változásjelentési adatlap készült, a használatbavételt és az üzembe helyezést pedig engedélyezték. Az egyes különböző célra hasznosított ingatlanok fogyasztására külön mérőórákat szereltek fel.

[13] A felperes utóbb ismét bérbe kívánta adni az ingatlant, azonban a K. Kft. bérlo villamos energia vételezési igényét az alperes 2016-ban elutasította arra hivatkozással, hogy 2014. szeptember 29-i hatállyal a rendelkezésre álló teljesítmény törlésre került.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[14] A felperes módosított keresetében 2012. október 12-től kezdődően évi 23.939.683 forint igénybevételi díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[15] Arra hivatkozott, hogy az alperes a perbeli ingatlanon található felhasználók ellátása érdekében a saját eszközei mellett a tulajdonában álló eszközöket (kisfeszültségű villamosvezeték, trafó, kapcsolóberendezés, tartószerkezet) is igénybe veszi, ezért köteles a számára igénybevételi díjat fizetni.

[16] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[17] Arra hivatkozott, hogy a felperes által megjelölt műszaki berendezések az ő tulajdonában állnak, azok tulajdonjogát a felperes korábban nem szerezhette meg, mert azok mint közcélú villamosművek az állam kizárólagos tulajdonában álltak.

A kijavított elsőfokú és másodfokú ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[19] Érvelése szerint elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes az 1993. december 17-én kelt adásvételi szerződéssel megszerezte-e a perbeli transzformátort, az ahhoz kapcsolódó vezetéket és berendezéseket.

[20] Utalt rá, hogy a hivatkozott szerződés 2. pontja szerint a felperes megvásárolta az ingatlant a vagyonértékelésben megjelölt eszközökkel és egyéb műszaki berendezésekkel együtt, a szerződés mellékletében felsorolták ezeket a vagyonelemeket. Ezekből megállapítható volt, hogy a gyár a villamosenergiát a DÉDÁSZ közép feszültségű hálózatából kapta, a közép feszültségű állomáson 20,04 kV-os, 1 db 250 kVA névleges teljesítményű transzformátor volt. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a szerződésben szintén felsorolták az oszlopos trafót, – amelynek aktiválási éve 1984 – a villanyhálózatot, a 3 faoszlopra szerelt 100 m hosszúsági légvezetéket. Az elsőfokú bíróság utalva az időközben hatályon kívül helyezett, a villamosenergia fejlesztéséről, átviteléről és elosztásáról szóló 1962. évi IV. törvényre (a továbbiakban: VET) megállapította, hogy a szerződés megkötésének idején e jogszabály időközi hatályon kívül helyezésére tekintettel közcélú villamosmű már nem csak kizárólag állami tulajdonban lehetett.

[21] Szerinte az ügy elbírálásánál figyelembe kellett venni az alperes által csatolt 1965-ben keletkezett okiratokat is, amelyek alapján megállapította, hogy a perbeli 20 kV-os nagyfeszültségű vezetéket a DÉDÁSZ felújította, ennek során új faoszlopos transzformátor-állomás épült és a téglagyár fogyasztásmérése az új transzformátor-állomás szekrényében történt ettől kezdve. Utalt arra is, hogy az áramszolgáltató értesítette a felperes jogelődjét – amely ugyancsak állami tulajdonban állt – arról, hogy az új állomásból kiinduló kisfeszültségű elosztóhálózatot és a régi transzformátor-állomást tulajdonjogilag átadja, ugyancsak megküldtek egy iratot, amelyben az átadandó állóeszközök megnevezése szerepelt, így a S. gyár 3 kisfeszültségű kapcsolóberendezés építése, a kisfeszültségű hálózat. Utalt arra is, hogy a B. Vállalat a nyomtatványt visszaküldte és közölte, hogy a transzformátor-állomás átadását nem kéri. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a transzformátor-állomás beletartozott a 17.436 forint bruttó értékű berendezésbe, ezt pedig „nem vette tulajdonba” a felperes jogelődje, ezért hiába szerepel ez a berendezés a felperes jogelődjének a vagyonértékelésében úgy, mint a felperes jogelődjének a tulajdona, erről az érvényesen nem rendelkezhetett, mert tulajdonjogot nem szerzett rajta.

[22] Érvelése szerint az a körülmény, hogy a felperes jogelődje a könyveiben tulajdonaként tartotta nyilván a villamosberendezéseket, önmagában nem bizonyítja a tulajdonjogot, szintén nem bizonyítja ezt a felperes által a perben állított finanszírozott karbantartás és felújítás, amelyről a felperes maga is állította, hogy nem a transzformátorra, hanem a tulajdonában lévő új transzformátorszekrényre, valamint vezetékre irányult. Hangsúlyozta, hogy az alperes az oszlopra szerelt transzformátort folyamatosan karbantartotta és 2014-ben lecserélte anélkül, hogy ezzel kapcsolatban a felperessel szemben igényt érvényesített volna. Következtetése szerint a felperes nem viselkedett tulajdonosként a berendezések tekintetében, csak a jelen per során szerzett tudomást arról, hogy a fenti munkákat az alperes elvégezte.

[23] Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az eljárás során kirendelt igazságügyi szakértőknek a tulajdonjoggal kapcsolatos véleménye nem vehető figyelembe, mert az jogkérdés. Ugyancsak szükségtelennek tartotta – erre irányuló kérelem hiányában – az arról való döntést, hogy a vitatott berendezések az alperes tulajdonában állnak-e vagy sem, mert szerinte azt kellett eldöntenie, hogy a perbeli eszközök tulajdonosa a felperes-e. Utalt arra is, hogy a pernek nem volt utóbb tárgya, hogy az alperes 2011-ben a rendszerhasználati díj nem fizetése miatt a volt bérlővel a szerződést felmondta, így ezt követően a teljesítményről való rendelkezés joga az alperesre szállt vissza.

[24] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a per főtárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[25] Utalt rá, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogát a Magyar Állam 1961-ben szerezte meg, ezt követően pedig az a felperes jogelődje kezelésébe került. Rögzítette, hogy az ingatlanon egy 1951-ben aktivált transzformátorház volt, amely biztosította a felperes jogelődjének üzemi tevékenységéhez szükséges áramellátást, valamint az ingatlanon lévő szolgálati lakások villamosenergia-szükségletét. Szerinte a perben az nem volt vitatott, hogy az alperes jogelődje 1965-ben a nagyfeszültségű vezetékszakaszt felújította, egyúttal az 1951-ben létesített transzformátor-állomás funkcióját megszüntette és egy új oszlopos transzformátort létesített, amelyet utóbb áthelyezett. Ezt követően – mutatott rá – újabb áthelyezésre nem került sor, az alperes azonban az oszlopos transzformátort 2014-ben kicserélte.

[26] Rámutatott, hogy az 1965. évi felújítási munkák elvégzésekor a VET és a végrehajtása tárgyában kiadott 40/1962. (XI. 11.) Korm. rendelet volt hatályban. A VET 1. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálya alá tartozik a villamosenergia, továbbá mindazon létesítmény (villamosmű), amely villamosenergia fejlesztésére, illetőleg a villamosenergiának a fejlesztés helyéről a felhasználóhoz történő átvitelére szolgál. A végrehajtási rendelet 1. § d) pontja szerint a fenti időpontban elosztó vezetékhálózatnak minősült a helység területén lévő fogyasztók villamosenergia ellátására létesített nagyfeszültségű vezetékhálózat, átalakító- és kapcsolóberendezés, valamint az ezekről szétágazó kisfeszültségű vezetékhálózat, ideértve a közvilágítási vezetéket és berendezést is; az e) pont szerint pedig a csatlakozó berendezés az a vezetékhálózat, a hozzátartozó átalakító és kapcsoló berendezéssel, amely a távvezetéket vagy elosztóvezeték-hálózatot köti össze a fogyasztónak átadott villamosenergia mérésére szolgáló berendezéssel. Szerinte az 1965-ben felújított vezetékszakasz és az ahhoz tartozó átalakító berendezés (transzformátor) közcélú villamosműnek minősült és mint ilyen, az állam tulajdonában állt. Utalt rá, hogy az alperes jogelődje 1965-ben saját maga végezte el a felújítási munkát, amelyet igazol az azzal összefüggésben kiállított átadás-átvételi jegyzőkönyv; az alperes jogelődje a transzformátort üzembe helyezte és annak üzemeltetőjévé vált.

[27] A másodfokú bíróság szerint helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy önmagában az a tény: a felperes jogelődjének leltárában szerepelt az oszlopos transzformátor, nem bizonyítja annak állóeszközként történő átadását a felperes jogelődjének, mert az nem minősült a jogelőd vállalat által kezelt vagyonnak. Utalt arra is, hogy – függetlenül attól, miszerint a korabeli jogszabályi rendelkezésekből következően a perbeli elosztóhálózat és az oszlopra szerelt transzformátor állomás nem lehetett sem a felperes, sem az alperes jogelődjének a tulajdona – az utóbb meghozott új jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel

sem állapítható meg, hogy a privatizációs értékesítés során a jogelőd felperesi vállalat értékesítésével a perbeli eszközökön a felperes tulajdonjogot szerzett.

[28] A másodfokú bíróság utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 172. § g) pontjára is, amely szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, kizárólag az állam tulajdonában vannak a közcélú villamosművek, az energiaszolgáltatás és szállítás országos távvezetékhalózata; a 173. § (1) bekezdés a) pontja szerint pedig forgalomképtelenek a kizárólag állami tulajdonban álló dolgok. Érvelése szerint a B. Vállalat s-i téglagyárának privatizációja az időlegesen állami tulajdonban lévő vagyon értékesítéséről, hasznosításáról és védelméről szóló 1992. évi LIV. törvény alapján történt meg, amely törvény 1. § a) pontja szerint a törvény hatálya alá tartozik az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény hatálya alá tartozó állami vállalat vagyona. Szerinte ugyanakkor a 2. § a) pontja értelmében nem terjed ki a törvény hatálya a tartósan állami tulajdonban maradó vállalkozói vagyon kezeléséről és hasznosításáról szóló 1992. évi LIII. törvény hatálya alá tartozó vagyonra, illetőleg a b) pont szerint a kincstári vagyon körébe tartozó azokra a vagyontárgyakra, amelyeknek vállalkozói célú hasznosítását külön törvény kizárja.

[29] Hangsúlyozta, hogy az 1965-ben felújított elosztói vezetékszakas és a hozzá tartozó átalakító berendezés tulajdonjogát a felperes adásvétel útján nem szerezhette meg, azok nem képezhettek adásvétel tárgyát, változatlanul állami tulajdonban maradtak, az állam az akkor hatályos privatizációs és koncessziós szabályok alapján rendelkezhetett csak érvényesen róluk.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[30] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amely annak a hatályon kívül helyezésére és a keresetének helyt adó határozat meghozatalára irányult.

[31] Megsértett jogszabályhelyként hivatkozott a VET 2. § (2) bekezdésére, 3. §-ára, a 40/1962. (XI. 11.) Korm. rendelet 1. § d) és e) pontjára, a 7. § (1) bekezdésére, a 8. § (1) bekezdésére, a villamos energiáról szóló 2007. évi XCVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdésére, a közcélú villamoshálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről szóló 76/2011. (XII. 21.) NFM rendelet 5. § (1), (2) és (5) bekezdésére, a régi Ptk. 170. §-ára, a 171. § (1) bekezdésére, a 172. § g) pontjára, a 173. § (1) bekezdés a) pontjára, az állami ingatlanvagyon tulajdonjoga, kezelése, nyilvántartása és forgalma tárgyában meghozott 244/1950. (X. 1.) MT rendelet 1. § (1) bekezdésére, 2. § (1) bekezdésére, a villamosművek minősítéséről szóló 7/1970. (VI. 25.) NIM rendelet 2. §-ára, 3. §-ára, valamint 6. §-ára, továbbá az állami tulajdonban lévő vagyon értékesítéséről, hasznosításáról és védelméről szóló 1992. évi LIV. törvény 1. § a) pontjára, 2. § a) pontjára, a tartósan állami tulajdonban maradó vállalkozói vagyon kezeléséről és hasznosításáról szóló 1992. évi LIII. törvény 1. § (1) bekezdésére és 2. §-ára, a részben vagy teljesen tartósan állami tulajdonban maradó gazdálkodó szervezetekről szóló 126/1992. (VIII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésére, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 1. § (1) bekezdés c) pontjára, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdésére.

[32] Érvelése szerint a perbeli ingatlan megszerzésekor hatályos jogszabályok szerint az ingatlanon található vezetékszakas és az ahhoz tartozó átalakító berendezés (transzformátor) nem minősült villamosműnek, az az állam tulajdonában álló közcélú villamosműre csatlakozó fogyasztói vezetékhálózat. Szerinte a „téglagyár” transzformátora elsődleges rendeltetése szerint a fogyasztói vezetékhálózat része, a transzformátor állomásról ellátott ipari és lakossági fogyasztók üzemi erőművel nem rendelkeznek, a transzformátor akkor is az állomás része marad, ha azt másra cserélik ki.

[33] Változatlanul állította, hogy a per tárgyát képező transzformátor rendeltetése szerint a téglagyári belső villamosvezeték-hálózat része, így az ő fogyasztói vezetékhálózatán keresztül nyer kielégítést a téglagyári lakótelep lakásainak a fogyasztása. Szerinte nem változtat az üzemi villamosmű, illetőleg a fogyasztói vezetékhálózat minősítésén, ha – az áramszolgáltató előzetes írásbeli hozzájárulása alapján – azon keresztül nyer kielégítést a fogyasztó vállalat készenléti lakásainak, illetőleg lakótelepének villamosenergia-igénye is. Érvelése szerint az 1993. december 17-én megkötött adásvételi szerződés fogyasztói vezetékhálózatra és nem villamosműre irányult, az adásvételi szerződéssel jogszerűen került az ő tulajdonába a perbeli ingatlanon található és az ingatlan szerves részét képező vezetékszakas és az ahhoz tartozó átalakító berendezés (transzformátor).

[34] Hangsúlyozta, hogy a gyári lakótelep lakásainak fogyasztói vezetékhálózatai a pertárgyra csatlakoznak, villamos energia a 22 kV-os oszlopkapcsolótól a pertárgyon keresztül kiefeszültségre transzformálva közvetve jut el a lakások csatlakozó berendezéséig.

[35] Előadta továbbá a következőket. A téglagyár csatlakozó berendezése egy 234 méter hosszú közcélú csatlakozóvezeték szakaszból és egy 26 méter hosszú fogyasztói vezetékszakaszból áll. A transzformátor-állomás a 26 méter fogyasztói vezetékszakaszon van. Ez utóbbi vezetékszakas a transzformátorral és a gyár fogyasztói vezetékhálózata képezi a per tárgyát, a gyár fogyasztói vezetékhálózata az oszlopkapcsolón találkozik a közcélú távvezeték csatlakozó vezetékével és a csatlakozási ponton lévő oszlopkapcsoló szintén a téglagyár területén: a téglagyár készáru tároló és rakodó területén és szintén az ő magántulajdonában lévő ingatlanon lévő oszlopon található.

[36] Hangsúlyozta, hogy a perbeli ingatlanon található vezetékszakas és az ahhoz tartozó átalakító berendezés nem tartozik a kizárólagos állami tulajdonba tartozó vagyoni körbe.

[37] Sérelmezte, hogy az ügyben eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták az ügyben kirendelt igazságügyi szakértőknek a perbeli műtárgy tulajdonjogával kapcsolatos szakértői megállapításait. Álláspontja szerint téves az ügyben eljáró bíróságok megállapítása miszerint, önmagában az a körülmény, hogy a jogelődjének leltárában szerepelt az oszlopos transzformátor, még nem bizonyítja állóeszközként történő átadását a jogelődjének, mert az nem minősült a jogelőd vállalat által kezelt vagyonnak.

[38] Szerinte az okiratokban megemlített vezetékek és transzformátor-állomás felújítására és nem új létesítésére került sor 1965-ben; az eszközök a felújítást megelőzően is a téglagyár eszközei voltak, a felújítások során a téglagyár eszközeire aktiválódnak a beépített új eszközök.

[39] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását célozta.

[40] Érvelése szerint az adott ügyben annak van jelentősége, hogy a felperesnek csak akkor keletkezett volna tulajdonjoga a perbeli villamosberendezésen, ha azt a tulajdonostól szerezte volna meg, azonban mivel a B. Vállalat sem szerzett az eszközökön tulajdonjogot, a felperes sem vehette azokat a tulajdonába. Okfejtése szerint az ügyben eljáró bíróságok helyesen foglaltak állást abban a kérdésben, hogy a perbeli transzformátor közcélú villamosmű, és mint ilyen, kizárólag az állam tulajdonában állhatott.

A Kúria döntése és jogi indokai

[41] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[42] A VET-nek a jogvita elbírálására irányadó időpontban hatályos 2. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a villamosmű közcélú vagy üzemi villamosmű. A 2. § (2) bekezdése szerint a közcélú villamosmű a lakosság és a vállalatok, az intézmények és egyéb más szervek villamosenergia szükségletének a kielégítését, valamint a közvilágítás ellátását szolgálja. A 2.§ (3) bekezdése szerint az üzemi villamosmű az üzembentartó saját energiaszükségletét elégíti ki.

[43] A VET végrehajtása tárgyában kiadott, a villamosművek minősítéséről szóló 7/1970. (VI. 25.) NIM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint közcélú villamosműnek minősül a távvezeték, az elosztóvezeték és a (2) bekezdésben foglaltak kivételével a csatlakozóberendezés részét képező csatlakozóvezeték. A 2. § (2) bekezdése szerint üzemi villamosműnek minősül: a) a föld feletti távvezetékről vagy föld feletti elosztóvezetékről leágazó egy fogyasztó ellátására szolgáló, föld alatti vezetékként létesülő csatlakozóvezeték; b) a közcélú átalakító- és kapcsolóberendezésről ellátott egy fogyasztó céljait szolgáló csatlakozóvezeték; ide tartozik a kihelyezett vagy kihelyezett jellegű transzformátort ellátó vezeték is; c) az a közterületen, vagy nem a fogyasztó kezelésében álló ingatlanon haladó vezeték, amely azonos üzembentartó fogyasztói vezetékhalózatait egymással a 4. § (2) bekezdés a) pontja szerinti villamosművel köti össze. A VET 2. § (3) bekezdése utalt arra, hogy a felek a (2) bekezdés a)-b) pontjában foglaltaktól megállapodással eltérhetnek.

[44] A NIM rendelet 3. § (1) bekezdése szerint az átalakító- és a kapcsolóberendezés elsődleges rendeltetése szerint közcélú vagy üzemi villamosmű, vagy a fogyasztói vezetékhalózat része. A 3. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy üzemi villamosműnek minősül az átalakító- és kapcsolóberendezés, amely üzemi erőművel rendelkező fogyasztó ellátására és az üzemi erőműnek a közcélú villamosművel való együttműködésére szolgál.

[45] A 3. § (4) bekezdése kimondta, hogy a fogyasztói vezetékhalózat része – egyéb feltételek fennállása esetén – az átalakító- és kapcsolóberendezés, amely üzemi erőművel nem rendelkező fogyasztó ellátására szolgál. A 4. § (1) bekezdése kimondta, hogy közcélú villamosműnek minősül – a fogyasztó és az áramszolgáltató megegyezése alapján – az átalakító- és kapcsolóberendezés akkor is, ha csak egy fogyasztót lát el villamosenergiával. A

4. § (2) bekezdése szerint üzemi villamosműnek minősül – az eredeti fogyasztó (üzembentartó) és az áramszolgáltató megegyezése alapján – az átalakító- és kapcsolóberendezés akkor is, ha a) további fogyasztó ellátására is szolgál, b) kisebb feszültségű gyűjtősínéről nyert ellátást közcélú kisfeszültségű vezetékhálózat, illetőleg közvilágítási hálózat is; az utóbbi legnagyobb terhelésének összege – ez esetben – nem haladhatja meg a beépített transzformátorok összeférhetetlenségének 10%-át.

[46] Az előzőekben ismertetett szabályozás alapján tehát a perbeli időszakban elvileg villamosmű vagy annak egy része (átalakító- és kapcsolóberendezés és a hozzátartozó vezetékhálózat) lehetett közcélúnak nem minősülő üzemi villamosmű, vagy a fogyasztói vezetékhálózat része, ha annak a jogszabályi feltételei fennálltak és adott esetben a felek eltérően nem állapodtak meg.

[47] Ebből következően az adott esetben a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az ingatlanán elhelyezett átalakító- és kapcsolóberendezés, valamint a hozzá tartozó vezetékhálózat üzemi villamosműnek minősült, vagy a fogyasztói vezetékhálózat része volt.

[48] Abban az esetben, ha a perbeli villamosmű részei közcélúnak minősültek, akkor a régi Ptk. 172. § g) pontja szerint – törvény eltérő rendelkezése hiányában – kizárólag állami tulajdonban állhattak, és mint ilyen a régi Ptk. 173. § a) pontja alapján forgalomképtelennek minősült, amelyek elidegenítése semmis [rég Ptk. 173. § (2) bekezdés]. Ha a per tárgyát képező műszaki egység nem minősült közcélú villamosműnek, akkor a privatizációs eljárás keretében a felperes jogelődje azokat elidegeníthette.

[49] A felperes által érvényesített igénybeviteli díjra vonatkozóan a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése kimondja, hogy az átviteli rendszerüzemeltető és az elosztó a hálózati elem tulajdonosával kötött megállapodásnak megfelelően az igénybevétellel arányos díjat fizet, ha a felhasználók ellátása érdekében a saját tulajdonú eszközök mellett idegen tulajdonban lévő hálózati elemet is igénybe vesz. Ezen összeget a rendszerhasználati díjakban történő elismerése érdekében a hálózati engedélyes által benyújtott kérelem alapján a Hivatal mint indokolt költségként elismerhető összeget, a rendszerhasználati díjak szabályozása során figyelembe veszi. A villamosenergia-ellátási szabályzatok tartalmazzák azokat a kötelező tartalmi elemeket, amelyekben a hálózati engedélyes és a hálózati elem tulajdonosa, valamint a hálózatnak helyt adó ingatlan tulajdonosa kötelesek megállapodni.

[50] A hivatkozott jogszabályi rendelkezés egyértelműen az átviteli rendszerüzemeltető és a hálózati elem tulajdonosa közötti kötelező megállapodásról rendelkezik. A megállapodás az igénybevétellel arányos díj fizetésének a jogszabályi feltétele, amelynek kötelező tartalmi elemeit a villamosenergia-ellátási szabályzatok tartalmazzák.

[51] A felperes az utóbb pontosított keresetében kérte – egyebek mellett –, hogy a bíróság hozza létre a villamosmű használatára irányuló megállapodást (2018. április 12-én csatolt előkészítő irat), azonban a 2018. szeptember 4-én becsatolt előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy „a S., F-i utca, F. belterület 1 hrsz.-u ingatlan 22 kV-os nagyfeszültségű hálózati rendszerének betáplálási pontjától – a 250 kVA kapacitású (250 kW teljesítményű)

22/0,4/0,23 kV feszültségű transzformátor, transzformátor oszlop, a szerelvények, a hozzátartozó kisfeszültségű-közcélú hálózati rendszer tulajdonjogának megállapítására, illetőleg villamosmű használatára irányuló megállapodás megkötésére vonatkozó elsődleges kereseti kérelmünket nem tartjuk fenn, attól elállunk”.

[52] A felperes módosított keresete a fentiekre tekintettel nem vezethetett eredményre. Az ugyanis nemcsak azt feltételezte volna, hogy bizonyítja: olyan hálózati elem tulajdonosa, amely a tulajdonjoga megszerzésekor nem minősült közcélúnak, így annak tulajdonjogát az 1993. december 17-én kötött adásvételi szerződéssel megszerezte; továbbá hogy az alperes részéről a tulajdonában álló hálózati elem igénybevételére kerül sor az önálló felhasználók villamosenergia-szükségletének az ellátására, hanem feltételezte, hogy határozott kereseti kérelmet terjeszt elő arra nézve: a bíróság a felek között a jogszabály alapján kötelezően megkötendő megállapodást hozza létre [rég. Ptk. 198. § (2) bekezdés]. Az igénybevételi díjfizetési kötelezettség – a kifejtettek szerint – a felek által megkötött, vagy a bíróság által létrehozott szerződésen alapul, annak hiányában az energiaszolgáltató a használat fejében díj megfizetésére nem kötelezhető.

[53] Mindezekre figyelemmel a Kúria a rég. Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a rendelkezése tekintetében nem jogszabálysértő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

[54] A felperes pervesztes lett, ezért a Kúria kötelezte a rég. Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, amely a jogi képviselője munkadíjából áll.

[55] A Kúria a határozatát a rég. Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2022. november 9.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró